

Súd: Krajský súd Prešov  
Spisová značka: 2Cob/9/2023  
Identifikačné číslo súdneho spisu: 8123200937  
Dátum vydania rozhodnutia: 03. 05. 2023  
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Milan Majerník  
ECLI: ECLI:SK:KSPO:2023:8123200937.1

## Uznesenie

Krajský súd v Prešove v senáte zloženom z predsedu senátu JUDr. Milana Majerníka a členov senátu JUDr. Anny Kovaľovej a JUDr. Branislava Brezu v spore žalobcu: CESTY NÁDEJE o. z., Andraščíkova 620/3, 085 01 Bardejov, IČO: 42229031, zastúpeného JUDr. Jozef Stašak, advokát so sídlom Andraščíkova 3, 085 01 Bardejov, IČO: 32051867, proti žalovanému: Prešovský samosprávny kraj, IČO: 37870475, Námestie mieru 5043/2, 080 01 Prešov (skrátene PSK), o návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia, o odvolaní žalovaného proti uzneseniu Okresného súdu Prešov č.k. 23Cb/9/2023-66 zo dňa 27.2.2023, zhodou hlasov členov senátu, takto

### rozhodol:

Mení uznesenie súdu prvej inštancie tak, že návrh na nariadenie neodkladného opatrenia zamieta.

Sporovým stranám nárok na náhradu trov konania nepriznáva.

### odôvodnenie:

1. Okresný súd Prešov (ďalej aj „súd prvej inštancie“) napadnutým uznesením vyhovel návrhu žalobcu a nariadil žiadané neodkladné opatrenie, podľa ktorého sa žalovanému ako poskytovateľovi finančných prostriedkov uložila povinnosť poskytnúť finančné prostriedky ako žalobcovi ako prijímateľovi a zriaďovateľovi Súkromného centra poradenstva a prevencie Tročany na mzdu a prevádzku vo výške 3.358,30 eur mesačne do 20. kalendárneho dňa príslušného mesiaca v období od 1.1.2023 do 31.12.2023 a nedoplatok za obdobie od 1.1.2023 do vykonateľnosti tohto uznesenia uložil povinnosť žalovanému zaplatiť žalobcovi do troch dní od doručenia tohto uznesenia. Ďalším výrokom rozhodol o nároku žalobcu na náhradu trov konania v rozsahu 100 % s tým, že o ich výške rozhodne samostatným uznesením po právoplatnosti tohto uznesenia.

2. Súd prvej inštancie dospel k záveru, že návrh na nariadenie neodkladného opatrenia je dôvodný. Žalobca je zriaďovateľom Súkromného centra poradenstva a prevencie. Zákon o štátnej správe v školstve a školskej samospráve rozdeľuje kompetencie v oblasti poskytovania finančných prostriedkov súkromným zriaďovateľom a cirkevným zriaďovateľom medzi obec a samosprávny kraj. Uvedený zákon zakotvuje samosprávne kraju povinnosť uzatvoriť zmluvu o poskytnutí finančných prostriedkov na mzdy a prevádzku na dieťa, žiaka alebo poslucháča s cirkevnými zriaďovateľmi a súkromnými zriaďovateľmi, ktorí majú dané školy a školské zariadenia zriadené na území tohto samosprávneho kraja. Od 1.1.2012 došlo k zmene právnej úpravy týkajúcej sa financovania škôl a školských zariadení s tým, že na financovanie týchto škôl v zriaďovateľskej pôsobnosti súkromných zriaďovateľov sa žiada uzatvorenie zmluvy o financovaní, ktorá aj keď je upravená predpisom verejného práva, je dvojstranným právnym úkonom, ktorého platnosť a náležitosť sa posudzujú podľa Zákona o štátnej správe v školstve a školskej samospráve ako osobitného predpisu, ale zároveň sa musí aplikovať aj Občiansky zákonník. Ustanovenia Občianskeho zákonníka sa použijú na túto zmluvu subsidiárne. Postup uzatvárania zmluvy je upravený obdobným spôsobom, ako je to pri prijímaní všeobecne záväzného nariadenia obce alebo samosprávneho kraja. Návrh zmluvy o financovaní zverejňuje poskytovateľ finančných prostriedkov na úradnej tabuli a na webovom sídle, ak ho má zriadené, a to najmenej 15 dní pred jej uzatvorením. Do 10

dní od zverejnenia môžu k návrhu zmluvy o financovaní uplatniť pripomienky právnické a fyzické osoby, ktorých sa obsah návrhu zmluvy týka. Zverejňovanie zmluvy o financovaní je v Zákone o štátnej správe v školstve a školskej samospráve upravené odlišným spôsobom, aký predpokladá Zákon o slobodnom prístupe k informáciám. Tieto odlišnosti sa týkajú dňa nadobudnutia účinnosti zmluvy, spôsobu jej zverejnenia a doby trvania zverejnenia. Ide teda o špeciálnu úpravu vo vzťahu k uvedeným právnym predpisom. V danom prípade súd prvej inštancie zdôraznil, že odhliadnuc od povinnosti zmluvných strán pred uzatvorením zmluvy, ktoré vyplývajú z ustanovenia § 9aa zákona č. 596/2003 Z.z., bolo potrebné v predmetnej veci postupovať aj v zmysle príslušných ustanovení Občianskeho zákonníka, najmä ustanovenia § 43a, ktorý upravuje proces vzniku zmluvy na základe konsenzu zmluvných strán. Z dôkazov, ktoré predložil súdu žalobca vyplýva, že po zaslaní žiadosti žalobcu žalovanému 20.9.2022 nasledoval návrh zmluvy, ktorý zaslal žalovaný žalobcovi do jeho dispozičnej sféry e-mailom dňa 14.12.2022. Následne sa žalobca k zmluve vyjadril obratom listom zo dňa 17.12.2022, v zmysle ktorého súd vyhodnotil jeho obsah ako odmietnutie návrhu a súčasne predloženie nového návrhu druhej strane na uzatvorenie zmluvy, na ktorý bol povinný žalovaný v primeranej dobe reagovať v celkovom kontexte špeciálneho právneho predpisu. Namiesto toho žalovaný formalisticky reagoval až listom zo dňa 19.1.2023, kde odkázal na zverejnenie zmluvy dňa 28.10.2022 a uplynutie lehoty na pripomienky.

3. Súd prvej inštancie zároveň konštatoval, že uvedený proces uzatvárania zmluvy mal mať na zreteli aj príslušnú úpravu v Občianskom zákonníku. Pri uzatváraní dodatkov k uzatvoreným zmluvám na rok 2023 žalovaný už dodržal postup voči iným oprávneným subjektom, pretože na dodatok, okrem zverejnenia textu, upozornil žiadateľov i samostatným e-mailom zo dňa 18.1.2023 tak, aby sa tento návrh dostal do reálnej dispozičnej sféry adresáta.

4. Žalovaný nepristúpil k poskytovaniu finančných prostriedkov žalobcovi s odôvodnením neuzatvorenia zmluvy, a preto si úprava práv a povinností medzi žalobcom a žalovaným, týkajúca sa financovania uvedeného zariadenia, vyžaduje bezodkladnú úpravu. Existencia naliehavej a nevyhnutnej potreby upraviť určité právne vzťahy spočíva v tom, že nenariadením neodkladného opatrenia zo strany súdu by vznikol priestor pre konanie, ktoré by vytvorilo nezvratný stav a viedlo by k neodstrániteľným následkom. V danom prípade existuje dôvodná obava znemožnenia výkonu činnosti žalobcu, čo by v konečnom dôsledku znamenalo aj ohrozenie práv tretích osôb, detí a žiakov v oblasti osobného, vzdelávacieho rozvoja.

5. Súd prvej inštancie vyhovel preto žalobnému návrhu s odôvodnením, že k neuzatvoreniu zmluvy na poskytovanie finančných prostriedkov došlo z dôvodov na strane poskytovateľa finančných prostriedkov. Konceptia inštitútu neodkladného opatrenia vychádza z princípu ochrany práv a právnych záujmov navrhovateľa bez vopred vymedzeného časového ohraničenia, pokiaľ trvajú dôvody jeho nariadenia. Nariadené neodkladné opatrenie môže byť ale zrušené postupom podľa § 334 CSP. Na podanie návrhu na zrušenie neodkladného opatrenia je legitimovaná nielen osoba, ktorej bola neodkladným opatrením uložená povinnosť (teda odporca), ale aj navrhovateľ neodkladného opatrenia.

6. Súd prvej inštancie zároveň uviedol v dôvodoch rozhodnutia, že vo veci nebolo potrebné uložiť žalobcovi povinnosť podať žalobu vo veci samej, pretože už samotným nariadením neodkladného opatrenia sa dá vyriešiť situácia strán sporu aj do budúcnosti (minimálne na príslušný kalendárny rok). Podľa názoru súdu toto neodkladné opatrenie postačuje na poskytnutie plnohodnotnej súdnej ochrany v rozsahu vymedzenom samotným účelom tohto neodkladného opatrenia a v podstate konzumuje vec samú s odkazom aj na špeciálnu právnu úpravu, akým je ustanovenie § 9aa ods. 8 zákona č. 596/2003 Z.z.. Preto súd neukladal žalobcovi podať žalobu vo veci samej.

7. Výrok o náhrade trov konania odôvodnil zásadou úspechu v konaní a aplikáciou ustanovenia § 255 ods. 1, § 262 ods. 1, 2 CSP.

8. Proti tomuto uzneseniu včas podal odvolanie žalovaný. Namieta, že súd prvej inštancie vec nesprávne právne posúdil a nesprávne uložil žalovanému povinnosť neodkladným opatrením.

9. Odvolateľ poukazuje na to, že podľa platnej legislatívy je Prešovský samosprávny kraj povinný poskytovať zriaďovateľovi súkromného školského zariadenia finančné prostriedky na mzdy a prevádzku na dieťa, žiaka alebo na poslucháča podľa tam upravených pravidiel. V zmysle ustanovenia § 9 a § 9aa zákona č. 596/2003 Z.z. bol vypracovaný žalovaným návrh na uzavretie zmluvy a tento bol

zverejnený na úradnej tabuli dňa 28.10.2022 za účelom jeho pripomienkovania. Žalobca k obsahu návrhu zmluvy neuplatnil ani jednu pripomienku. Dňa 14.12.2022 boli zmluvy zasielané na podpis samotným zriaďovateľom. Dňa 30.12.2022 boli všetky podpísané zmluvy zverejnené na webovom sídle žalovaného a týmto dňom sa stali účinnými. Zmluvy podpísalo 27 zriaďovateľov z 29. Nepodpísal ju iba žalobca a ešte jeden zriaďovateľ. V súčasnosti k týmto uzavretým zmluvám boli dodatkami č. 1 navýšené finančné prostriedky. Návrhy dodatkov boli tiež zverejnené za účelom pripomienkovania a následne podpísané a zverejnené na webovom sídle žalovaného, a tým aj účinné. Prešovský samosprávny kraj pri poskytovaní finančných prostriedkov na mzdy a prevádzku presne dodržal ustanovenia zákona, nič neporušil, v ničom nepochybil ani nič nezanedbal.

10. Odvolateľ ďalej zdôrazňuje to, že je rozdiel pri poskytovaní finančných prostriedkov na prevádzku zriaďovateľom medzi poskytovaním týchto finančných prostriedkov zo strany obce a zo strany samosprávneho kraja. V prípade, ako je aj tento, ak samosprávny kraj nezriaďuje takýto druh školy alebo školského zariadenia platí, že pri určení výšky finančných prostriedkov pre neštátneho zriaďovateľa nie je samosprávny kraj limitovaný, koná autonómne a výška finančných prostriedkov je výlučne vecou dohody zmluvných strán. Odvolateľ namieta, že ani subsidiárne sa nemôže pre proces uzatvárania takejto zmluvy o poskytnutí finančných prostriedkov na mzdu a prevádzku použiť Občiansky zákonník. Odvolateľ vytýka súdu, že pre právne posúdenie veci nesprávne použil teda ustanovenia Občianskeho zákonníka a nesprávne použil i právnu úpravu nariadenia vlády SR č. 668/2004 Z.z. o rozdeľovaní výnosu dane z príjmov územnej samosprávy v znení neskorších predpisov.

11. Odvolateľ ďalej namieta, že súd prvej inštancie uložil povinnosť poskytnúť finančné prostriedky žalobcovi bez toho, aby mal akýmkoľvek spôsobom preukázaný, či zdôvodnený stav, ktorý by odôvodňoval poskytnutie tohto finančného prostriedku práve v tejto výške. Vytýka súdu prvej inštancie aj to, že táto výška nie je v uznesení vôbec zdôvodnená. V prípade samosprávneho kraja nemožno postupovať pri určovaní výšky podľa nariadenia vlády SR č. 668/2004 Z.z., a to ani analogicky. Z dôvodov rozhodnutia nevyplýva, že by sa súd zaoberal výpočtom sumy, ani toto nijako neodôvodnil.

12. Odvolateľ zotrváva na tom, že dôvody, pre ktoré nedošlo k podpísaniu zmluvy, boli na strane žalobcu. Ak súd urobil záver o tom, že boli na strane žalovaného, takýto záver je podľa žalovaného nesprávny. Neuzatvorenie zmluvy bolo prekážkou pre to, aby žalovaný plnil pri dodržaní litery zákona povinnosti pre financovanie zariadenia. Argumentácia žalobcu, že sa k návrhu zmluvy nevyjadril, nepripomienkoval a uprednostnil pomoc ľuďom pred neustálym sledovaním formalít, nemôže obstať. Je to irelevantné tvrdenie. Žalobcu nemôže ospravedlňovať to, že nazýva procesné lehoty pre uzatvorenie zmluvy zákonom určené za formalizmus. Žalobca jednoznačne pochybil a teraz z toho obviňuje žalovaného. Žalovaný nakladá s verejnými zdrojmi. Nemohol a nemôže žalobcovi vyplácať finančné prostriedky bez právneho titulu.

13. Odvolateľ navrhuje odvolaciemu súdu, aby napadnuté uznesenie postupom cez aplikáciu ustanovenia § 389 ods. 1 písm. d) CSP zrušil.

14. Žalobca vo vyjadrení k podanému odvolaniu zotrval na dôvodnosti ním podaného návrhu. Dôvod uplatnený žalovaným, založený na námietke nesprávneho právneho posúdenia veci, označuje za neopodstatnený. Zotrváva aj na tom, že správne odôvodnil podaným návrhom skutočnosti, ktoré zakladali dôvod pre vydanie žiadaného neodkladného opatrenia. Nesúhlasí so žalovaným, že pre financovanie prevádzky sa v predmetnej veci nemalo použiť nariadenie vlády. Podľa jeho názoru na nariadenie vlády, na ktoré poukázal súd prvej inštancie, treba prihliadať ako na také, ktoré sa vzťahuje aj pre územné celky, resp. samosprávne kraje.

15. Žalobca vo vyjadrení ďalej dáva do pozornosti súdu a vysvetľuje skutočnosti, ktoré sa týkajú výpočtu výšky príspevku, vychádzajúc od zberu údajov o počte detí, ktoré boli v elektronickom štatistickom výkaze aj vykázané. Do pozornosti dáva žiadosť žalobcu o poskytnutie finančných prostriedkov na rok 2023 a prílohy k nej zo dňa 20.9.2022, ktoré sú v súdnom spise. Dňa 5.1.2023 žalobca vyplnil zber údajov určený pre neštátne zariadenia poradenstva a prevencie s tým, že počet detí k 2.1.2023 bol spolu 2160, z toho do 15 rokov veku 1900 a nad 15 rokov 260. Poukazuje aj na to, že Ministerstvo školstva SR svojvoľne, bez akéhokoľvek právneho predpisu v zbere údajov z 30.9.2022 a 5.1.2023 obmedzilo počet detí na jedného odborného zamestnanca na 180 detí/kalendárny rok. Podľa jeho názoru žalovaný dodatkom č. 1 k zmluvám, uzatváraným s ostatnými zriaďovateľmi v samosprávnom kraji, a aj obsahom

podaného odvolania, potvrdil výšku príspevku 155,- eur na žiaka na kalendárny rok. Táto skutočnosť je podľa žalobcu nespornou. Zotrváva na tom, že na úpravu predmetných právnych vzťahov je potrebné použiť aj Občiansky zákonník. Dáva do pozornosti aplikáciu ustanovenia § 853 ods. 1 Občianskeho zákonníka. Zdôrazňuje, že prípustnosť analógie legis a analógie iuris vyplýva priamo z podstaty právnych vzťahov upravených súkromným, občianskym právom. Analógia legis i analógia iuris by bola prípustná aj vtedy, ak by to zákon výslovne neustanovoval. Platí princíp, podľa ktorého je vylúčené, aby súd, prípadne iný orgán právnej ochrany odmietol poskytnúť ochranu súkromnoprávnym záujmom a právam len preto, že niet výslovnej právnej úpravy. Zdôrazňuje Čl. 3 a 28 ods. 1 Dohovoru o právach dieťaťa a zdôrazňuje, že ak žalovaný vedel, akú prácu vykonáva Súkromné centrum poradenstva a prevencie Tročany a pozná dôležitosť duševného zdravia detí/žakov, pozná problémy, ktoré so žiakmi rieši, pozná úspechy práce, pozná názor rodičov, žakov, učiteľov na ich prácu, určite by finančné prostriedky priznal bez akýchkoľvek prekážok. Navrhuje preto, aby uznesenie súdu prvej inštancie bolo v celom rozsahu v oboch jeho výrokoch potvrdené. V prílohe tohto vyjadrenia okrem zmlúv o poskytnutí finančných prostriedkov na mzdy a prevádzku, uzatvárané žalovaným s označenými subjektmi (A., BambiCentrum, n.o., B. B. C.), pripája aj podanie z 21.2.2023, adresované žalovanému, v ktorom žiada o poskytnutie finančných prostriedkov na mzdy a prevádzku aj bez zmluvy.

16. Krajský súd v Prešove (ďalej len „odvolací súd“), príslušný na rozhodnutie o odvolaní (§ 34 zákona č. 160/2015 Z.z. Civilný sporový poriadok, ďalej len „CSP“), vzhľadom na včas podané odvolanie oprávnenou osobou, preskúmal napadnuté rozhodnutie, ako aj konanie, ktoré mu predchádzalo v zmysle zásad vyplývajúcich z ustanovenia § 379 a nasl. CSP, bez nariadenia pojednávania (§ 385 CSP) a dospel k záveru, že odvolanie žalovaného je dôvodným. Pri viazanosti rozsahom a dôvodmi podaného odvolania, odvolací súd konštatoval, že rozhodnutie súdu prvej inštancie je potrebné zmeniť a návrh na nariadenie neodkladného opatrenia zamietnuť.

17. V zmysle ustanovenia § 161 ods. 1 CSP, ak tento zákon neustanovuje inak, súd kedykoľvek počas konania prihliada na to, či sú splnené podmienky, za ktorých môže konať a rozhodnúť (ďalej len „procesné podmienky“).

18. V zmysle tohto ustanovenia je povinnosťou súdu, a pri aplikácii ustanovenia § 378 ods. 1 CSP aj odvolacieho súdu, v každom štádiu skúmať, či sú splnené procesné podmienky pre konanie o podanom návrhu. Medzi tieto procesné podmienky patrí aj podmienka právomoci súdu.

19. Podľa § 3 CSP súdy prejednávajú a rozhodujú súkromnoprávne spory a iné súkromnoprávne veci, ak ich podľa zákona neprejednávajú a nerozhodujú iné orgány.

20. Podľa § 4 CSP iné spory a veci prejednávajú a rozhodujú súdy, len ak to ustanovuje zákon.

21. Podľa § 2 ods. 1 Správneho súdneho poriadku (ďalej aj „SSP“) v správnom súdnictve poskytuje správny súd ochranu právam alebo právom chráneným záujmom fyzickej osoby a právnickej osoby v oblasti verejnej správy a rozhoduje v ďalších veciach ustanovených týmto zákonom. A podľa § 6 ods. 1 rovnakého zákona správne súdy v správnom súdnictve preskúmavajú na základe žalôb zákonnosť rozhodnutí orgánov verejnej správy, opatrení orgánov verejnej správy a iných zásahov orgánov verejnej správy, poskytujú ochranu pred nečinnosťou orgánov verejnej správy a rozhodujú v ďalších veciach ustanovených týmto zákonom.

22. V predmetnej veci bolo teda žiadúcim dať odpoveď na to, či v predmetnom konaní sa uplatňuje ochrana, ktorá je založená na súkromnoprávnom charaktere veci alebo ide o spor, na ktorý by mal byť príslušný správny súd.

23. Z judikatúry Najvyššieho súdu SR i Najvyššieho správneho súdu SR z posledného obdobia vyplynulo aj to, že kompetenčný senát vo svojej judikatúre zdôraznil, že pre vymedzenie pojmu súkromnoprávneho sporu a súkromnej veci v zmysle § 3 CSP nie je rozhodujúci petit žaloby (návrh), ale zásadne príslušná hmotnoprávna úprava právneho vzťahu, z ktorého vznikajú, či majú vzniknúť práva alebo povinnosti, ktoré sú predmetom sporu v danej veci (viď napr. uznesenia sp.zn. 1SKomp/2/2021, 1SKomp/3/2021, či 1SKomp/6/2021 alebo 1SKomp/34/2022).

24. Pre určenie, či konkrétna vec patrí do právomoci súdov v civilnom sporovom konaní alebo do právomoci správnych súdov, je preto rozhodujúce, či medzi účastníkmi súdneho konania existuje súkromnoprávny, resp. administratívno-právny vzťah definovaný svojimi základnými znakmi vyplývajúcimi z príslušnej hmotnoprávnej úpravy (viď aj judikát R32/2019). Každý právny vzťah je determinovaný svojimi základnými prvkami. Sú nimi subjekty právneho vzťahu, objekt právneho vzťahu a obsah právneho vzťahu. Subjektmi právneho vzťahu rozumieme nositeľov práv a povinností v tomto právnom vzťahu. Objektom právneho vzťahu rozumieme to, čoho sa týkajú práva, právom chránené záujmy a povinnosti subjektov. Obsahom právneho vzťahu sú jednotlivé práva a povinnosti subjektov (pozri k tomu bližšie Vrabko, Marián a kol., Správne právo hmotné. Všeobecná časť. Bratislava: C.H.Beck, 2018, ISBN 978-80-89603-68-8, strany 68 až 69).

25. Právna úprava hmotnoprávných a v podstate aj procesných vzťahov súvisiacich s financovaním v školstve je obsiahnutá v zákone č. 596/2003 Z.z. o štátnej správe v školstve a školskej samospráve a o zmene a doplnení niektorých zákonov. Pri komparácii subjektov týchto vzťahov je zrejmé, že žalobca so žalovaným nevystupujú v rovnocennom postavení. Žalovaný je orgánom verejnej správy na úseku školstva, do ktorého kompetencie spadá aj financovanie predmetných zariadení tak, že sa poskytuje príspevok zriaďovateľovi. Objektom právneho vzťahu medzi žalobcom a žalovaným je súbor práv a povinností vyplývajúci z poskytovania vzdelávacej, či poradenskej aktivity žiakom, či klientom uvedeného centra poradenstva a prevencie. Z tohto hľadiska, pri obsahu uvedenej právnej úpravy, je nepochybné, že vzťah medzi žalobcom a žalovaným nie je vzťahom súkromnoprávneho charakteru v zmysle § 3 CSP a nemožno ho považovať ani za vzťah, o ktorom by podľa osobitného predpisu mali rozhodovať civilné sudy v zmysle § 4 CSP. Na prejednanie žaloby vo veci samej, týkajúcej sa poskytovania tohto príspevku, by tak bola daná právomoc len správneho súdu.

26. V predmetnej veci je však osobitná situácia, keď žalobca žiada o poskytnutie ochrany vo forme vydania ním navrhovaného neodkladného opatrenia. Tu sa žiada opäť poukázať na judikatúru Najvyššieho správneho súdu SR, v ktorej bolo konštatované, že pri posudzovaní právomoci civilného súdu v takýchto prípadoch, keď sa žiada vydanie neodkladného opatrenia, nie je rozhodujúca povaha samotná povaha hmotnoprávneho vzťahu, na ktorého ochranu má navrhované neodkladné opatrenie slúžiť, ani navrhovaný obsah samotného neodkladného opatrenia. Rozhodujúce je, že neodkladné opatrenie je procesný inštitút upravený v CSP, o ktorom rozhoduje vždy v prvej inštancii okresný súd (§ 324 ods. 2 CSP). Naopak Správny súdny poriadok neupravuje nielen neodkladné opatrenie, ale ani žiaden iný, podobne široký procesný prostriedok dočasnej ochrany účastníka. Inštitút odkladného účinku správnej žaloby (§ 182 až 189 SSP) nie je takým inštitútom; nejde totiž o samotný procesný nárok, ale len o rozšírenie účinkov, ktoré sú iné, ako s podaním správnej žaloby spojené. Správne sudy tak nemajú právomoc konať o neodkladnom opatrení podľa § 324 a nasl. CSP (viď NSS SR 1SKomp/34/2022).

27. Právomoc na konanie o neodkladných opatreniach ako procesnom prostriedku, má vo všeobecnosti súd podľa CSP. To však samo o sebe neznamená, že ak sú splnené podmienky § 324 a § 325 ods. 1 CSP, súd môže vydať neodkladné opatrenie s akýmkoľvek obsahom alebo na ochranu akéhokoľvek práva. Judikatúra súdov už totiž dávnejšie vyslovila, že neodkladným opatrením nemožno brániť vo výkone právomoci inému orgánu verejnej správy (viď napr. uznesenie Najvyššieho súdu SR sp.zn. 10Bo/240/98 a 7Cdo/59/2011, ako aj judikát R 123/1999). Obdobne z ustanovenia § 336 a § 337 CSP možno vyvodit' záver, že neodkladné opatrenie možno nariadiť len vtedy, ak povinnosť, ktorá sa ním ukladá môže mať vecný súvis s následnou žalobou vo veci samej. Použitie formulácie „žaloba vo veci samej“ evokuje, že neodkladné opatrenie možno nariadiť len v súvislosti s takou vecou samou, v ktorej by bolo možné domáhať sa ochrany žalobcu (§ 131 CSP) na súde, teda na ktorej prejednanie je daná jeho právomoc. Tieto okolnosti však nie sú určujúce pri posudzovaní, či správny súd má právomoc na konanie o neodkladnom opatrení. Naopak sú rozhodné pri posudzovaní otázky, či v danej veci možno civilným sporovým súdom nariadiť neodkladné opatrenie práve s navrhovaným obsahom práva voči danému odporcovi a práve na ochranu toho práva, ktoré je označené v návrhu.

28. Z uvedené charakteru predmetného vzťahu medzi žalobcom a žalovaným nepochybne vyplýva, že vo veci samej by bol na konanie o takejto žalobe s takýmto obsahom, v akom žiada neodkladné opatrenie, príslušný správny súd, pretože ide z hmotnoprávneho hľadiska o právny vzťah, ktorý má svoj pôvod nie v právnej úprave súkromnoprávneho charakteru, ale v právnej úprave, ktorá vyplýva z noriem verejného práva. To, že takéto žaloby vo veci samej (či podobne týkajúce sa financovanie školských zariadení) prejednávali a o nich konajú správne sudy vyplýva aj napríklad z rozhodnutia Najvyššieho súdu SR

6Sžk/24/2017, ktoré prešlo i testom ústavnosti Ústavným súdom SR pod č. II.ÚS 188/2019 alebo aj rozhodnutie Najvyššieho súdu SR 10Sžk/46/2018, ktoré bolo tiež podrobené ústavnému preskúmaniu a záver bol privedený v náleze ÚS SR II.ÚS 163/2019.

29. Pretože v tejto veci ide o návrh na neodkladné opatrenie, bolo úlohou aj v tomto konaní dať odpoveď na to, či boli splnené podmienky pre poskytnutie ochrany žiadaným návrhom na neodkladné opatrenie. Pri argumentácii pod bodom 26. vyššie nebolo možné vylúčiť kompetenciu civilného sporového súdu rozhodnúť o návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia. Ak je však vylúčené, aby sa v civilnom sporovom konaní vydalo rozhodnutie takejto o žalobe vo veci samej, túto skutočnosť možno brať ako určujúcu aj pre to, či bolo možné návrhu na neodkladné opatrenie vyhovieť. Ak civilný súd nemohol konať vo veci samej o predmetnom nároku, už toto je argument (pri aplikácii vyššie uvedených ustanovení § 336 a § 337 CSP) by mal viesť k záveru o nevyhovení návrhu na neodkladné opatrenie. Nie je v tomto smere určujúcim to, na čom súd prvej inštancie založil svoje rozhodnutie, ak povedal, že toto rozhodnutie, ktorým rozhodol o neodkladnom opatrení, konzumuje vec samú. Práve táto argumentácia, ktorá súvisí s aplikáciou noriem verejného práva, neodôvodňovala vyhovieť návrhu vo veci samej. Treba s odvolateľom súhlasiť i s tým, že pre kvantifikáciu priznaného nároku nemal zhromaždené ani verifikovateľné skutkové podklady.

30. Pre vec je určujúcou ešte aj ďalšia významná skutočnosť, ktorá plynie z aplikácie ustanovenia § 325 CSP, podľa ktorého možno nariadiť neodkladné opatrenie, ak je to potrebné, pre bezodkladnú úpravu pomerov alebo ak je tu ohrozenie, že exekúcia bude ohrozená. Neodkladné opatrenie totiž umožňuje rýchle a pružné riešenie takej situácie, keď je potrebný okamžitý zásah súdu v záujme rýchlej a účinnej ochrany práv a oprávnených záujmov občanov a právnických osôb. Odvolací súd je toho názoru, že napriek nesporným skutočnostiam týkajúcim sa potreby realizovania činnosti poradenstva a prevencie, ktoré stredisko zriadené žalobcom realizuje, v predmetnej veci nebola osvedčená potreba takejto neodkladnej úpravy s tým, že by hrozila ujma na plnení povinností, ktoré má zariadenie realizovať. V tejto súvislosti aj pri záveroch, ktoré plynú z vyššie spomenutých náleзов Ústavného súdu SR, treba zdôrazniť aj to, že finančný príspevok je len jedným zo zdrojov financovania súkromnej školy, či súkromného zariadenia. Nezaplatenie finančného príspevku zo strany samosprávneho kraja môže mať „len“ nepriamy sekundárny dopad na majetkovú sféru zriaďovateľa súkromnej školy. Na poskytnutie finančného príspevku nie je právny nárok. Jeho poskytnutie je viazané na splnenie tých zákonných podmienok, ktoré na úhradu nákladov na prevádzku súkromného školského zariadenia, či vzdelávacieho zariadenia, poskytuje samosprávny kraj. Žalobca neprodukoval v konaní také skutočnosti, že by bez žiadanej úpravy pomerov medzi stranami došlo k vážnym existenčným problémom uvedeného súkromného zariadenia, ktorého je žalobca zriaďovateľom a ktoré by mohli vyústiť prípadne až do jeho zrušenia. Tieto tvrdenia neboli navrhovateľom neodkladného opatrenia produkované ani preukázané. Odvolací súd je toho názoru, že žalobca neosvedčil potrebu dočasnej úpravy pomerov medzi stranami. Pri vydaní neodkladného opatrenia nesmú existovať vážnejšie pochybnosti o potrebe tejto úpravy, a preto rozsah dokazovania je zúžený vzhľadom na účel a podstatu neodkladného opatrenia a nevykonáva sa dokazovanie v rozsahu, ako v základnom konaní (uznesenie Najvyššieho súdu SR z 25.6.2019 sp.zn. 5Cdo/25/2019). V danom prípade odvolací súd nevzhladol žiadnu potrebu neodkladnej dočasnej úpravy pomerov medzi stranami sporu.

31. Zároveň je opakovane potrebné zdôrazniť, že vo veci ide o nárok, ktorý upravujú predpisy o správnom súdnictve, a teda ide o vec spadajúcu do právomoci, v prípade, že by išlo o vec samú, do správneho súdnictva.

32. Z uvedených dôvodov pri aplikácii § 388 CSP odvolaciemu súdu iná možnosť len zmeniť rozhodnutie súdu prvej inštancie tak, že návrh na nariadenie neodkladného opatrenia sa zamieta.

33. Pri aplikácii ustanovenia § 396 ods. 2 CSP pri zmene rozhodnutia súd odvolací rozhoduje aj o nároku na náhradu trov konania nielen na odvolacom súde, ale aj na súde prvej inštancie. V konaní bol žalobca so svojím návrhom neúspešný, úspešný žalovaný nárok na náhradu trov konania neuplatnil, ani z obsahu spisu mu takéto výdavky nevyplývali, preto pri dodržaní zásady hospodárnosti konania, vyplývajúcej z Čl. 17 CSP a pri aplikácii ustanovenia § 255 ods. 1 CSP a § 396 ods. 1 CSP, sporovým stranám náhradu trov konania odvolací súd nepriznal.

34. Uvedené rozhodnutie prijal senát odvolacieho súdu pomerom hlasov 3 : 0.

**Poučenie:**

Proti tomuto uzneseniu odvolanie nie je prípustné.

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP) v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 CSP).

Dovolateľ musí byť s výnimkou prípadov podľa § 429 ods. 2 v dovolacom konaní zastúpený advokátom.

Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 CSP).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh - § 428 CSP).